

בס"ד

ליקוטי בן לאשרי

מתוך ספר בן לאשרי ברכה משולשלת

מהג"ר יצחק הכהן הוברמן זצ"ל - "הצדיק מרעננה"

פרשת תולדות תשפ"ב

הליצנים. על זה אמר יעקב ועשו האמורים בפרשה, שיש גם אחד צדיק, ואם כדבריהם הוצרכו להיות שניהם רשעים כנ"ל, על כן בהכרח עליך להודות שאברהם הוליד את יצחק, לא אבימלך ודו"ק. אחר זמן מצאתי כעין זה מביאים בשם הגאון הקדוש הרבי רבי העשיל זי"ע (בספר חנוכת התורה בפרשתנו) וברוך שכוונתי לדבריו הקדושים: (עמ' שעח)

רמז. ענין יצחק ורבקה, גימטריה תקט"ו, כמנין התפלות שהתפלל משה רבינו ע"ה, כאומרם ז"ל (דברים רבה פ"א, ט) שהתפלל תקט"ו תפילות כמנין ואתחנן, וכן מצינו ביצחק שהתפלל על רבקה, לא כאברהם שהוא התפלל בעד אבימלך. ופקידת שרה באה מכח דהמתפלל בעד חבירו והוא צריך לאותו דבר הוא נענה תחילה (בבא קמא צב, א). ויעקב חרה אפו ברחל על שביקשה שיתפלל עליה. גם עיקר שהתפללו, מפורש יותר ביצחק מבאברהם ויעקב, דכתיב ביה ויצא יצחק לשוח בשדה, אבל באברהם אבינו ע"ה דרשו רז"ל (ברכות כו, ב) מגזירה שוה, נאמר (יט, כו) אל המקום אשר עמד שם, ונאמר (תהלים קו, ל) ויעמד פנחס ויפלל. וביעקב כתיב (להלן כה, יא) ויפגע במקום, דרשו חז"ל (הובא ברש"י שם) אין פגיעה אלא

להוליד תולדות, זהו בן אברהם, משנכנסה בו נשמה אחרת בשעת העקידה, נשמה של זכר, כי כאשר אברהם הוליד את, עם שרה, יצחק, אז לא היה אלא בנשמת נקיבה כנ"ל ולא היה ראוי להוליד תולדות כנ"ל, והבן: (עמ' שעד)

דרוש. ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק, וברש"י יעקב ועשו האמורים בפרשה. יש לדקדק מה משמיענו בזה, דמי אינו יודע מה המה התולדות. ויש לומר דכפל יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק קשה לו. דהנה המפרשים כתבו שהגורם לידת עשו מב' צדיקים כיצחק ורבקה, היה אבותיה ואחיה של רבקה (בעל הטורים בראשית כד, כט. מהרש"א בבא בתרא קי, א). לפי זה אם היה כליצני הדור שמאת אבימלך נתעברה שרה והיה יצחק ממזר מאשת איש וממשפחת רשעים היה לו להוליד ב' עשוין, וכיון שאחד היה צדיק יעקב, על כרחך שיצחק נולד בכשרות מאברהם אביו. ובזה יובן מה שהקדים רש"י יעקב ועשו, דהלא כתיב (להלן כה, כה) ויצא הראשון אדמוני, וכן כתיב לקמן (לה, כט) ויקברו אותו עשו ויעקב בניו. אך זה קוטב תירוץ, ואלה תולדות יצחק בן אברהם, ואם תאמר מי יאמר דילמא כמו שאמרו

פשוט. (כה, יט) ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק, רז"ל (הובא ברש"י) דקדקו על הכפל יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק. ויש לומר דהנה עוד קשה דבסוף הפרשה הקודמת כתיב (כה, יב) ואלה תולדות ישמעאל בן אברהם אשר יילדה הגר" המצרית שפחת שרה לאברהם. ולמה לא כתב כאן ביצחק כן, אשר יילדה שרה". אך ידוע מה שכתבו בספרים הקדושים (לקוטי תורה חיי שרה ד"ה מה' יצא הדבר, וראה פני דוד וירא אותיות זך, לב) דיצחק היתה לו נשמה דנקיבה, ומחמת זה לא השיאו אברהם אבינו ע"ה עד אחר העקידה. אך בשעה שהיה על המזבח, ורצה אברהם אבינו ע"ה לשחטו, פרחו נשמתו ממנו ונכנסה באיל שנשחט תחתיו. וכשאמר לו מלאך האלקים אל תשלח ידך אל הנער, נכנסה ביצחק נשמת זכר, ועל כן נתבשר אז שנולדה רבקה בת זוגו. נמצא דמאז כבר לא היה בנה של שרה, עיין מה שכתבנו לעיל בפסוק (יז, טז) וגם נתתי "ממנה" לך בן, דהכונה דה' השניה שנשארה מאות יו"ד דשרי, נעשית נשמה ליצחק, ועל כן היתה נשמה דנקיבה, ואותה נשמה הלא יצאה ממנו בעקידה ונכנסה באיל כנ"ל. ולפי זה הכי פירושו ואלה תולדות יצחק, מה שאיפשר ליצחק

"הנני מוסר עוד מודעה שהחלטתי להתפלל בל"נ בכל יום על כל אלה שיעיינו בספר ויגידו בשמי דברי תורה לאחרים שיוושעו מכל צרה שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב" – רבינו בספרו חלק א'

א

להנצחה ועוד פרטים להתקשר ל office@rabbidg.com

בס"ד

ליקוטי בן לאשרי

מתוך ספר בן לאשרי ברכה משולשלת

מהג"ר יצחק הכהן הוברמן זצ"ל - "הצדיק מרעננה"

רמזו. (כה, כג) ויאמר ה' לה שני גוים בבטנך, עיין בכתבי האריז"ל (הובא מג"ע ויחי ובחסד לאברהם, עין משפט). דרבינו הקדוש היה גלגול יעקב, ועשו נתגלגל באנטונינום ונתגייר ומל את עצמו ולמד מרבינו הקדוש. ועיין רבותינו בעלי התוספות (בראשית כה, כה) דעשו שנולד אדום לא מל אותו יצחק לשמונה כמבואר ברז"ל (שבת קלד, א) דצריך להמתין עד שיבלע בו דמו, וכיון שגדל קצת וראו שהוא אדמוני מטבעו ולא מחמת שלא נבלע בו עדיין דמו, אמר יצחק כיון שנדחה ממילת שמונה כמוני, אמול אותו ליי"ג כישמעאל אחי שנימול ליי"ג, אך כשהגיע ליי"ג ברח לשדה ולא רצה לימול. וכשראתה רבקה הרציצה, והבינה שיש שם מי שמעכב התיקון, חשבה שח"ו יהיה כן לעולמים, ונצטערה מאד והלכה לבית המדרש לשאול על זה, והשיבו לה שלא תחשוש כי שני גיים בבטנך, ודרשו חז"ל (הובא ברש"י) אלו רבינו הקדוש ואנטונינוס, שהיו גלגול יעקב ועשו כנ"ל, ואז אנטונינוס ימול את עצמו מרצונו ויכנע תחת רבינו הקדוש שהוא יעקב עצמו. ונרמז זה בראשי וסופי תיבות כאן, ויאמר ה' לה שני גיים בבטנך, עם התיבות והאותיות גימטריה יבואו ב', כלומר, שניהם, בגלגול דנשיא ומלך וימול. וליכא מידי דלא רמיזא באורייתא (עמ' שצ) (תענית ט, א):

רבינו ע"ה שהוא ומרים עמדו בפתח אהל מועד: מה שאין כן כשהמתפלל רחוק מן האיש שהוא מתפלל עליו צריך להזכיר שמו. וזהו הענין תפילת יעקב אבינו ע"ה שהתפלל על הצלה מעשו, שהיה רחוק ממנו, הוכרח להזכיר שמו ולפרש כדקא יאות, כדברי הזהר הקדוש עיין שם היטב. ועיין בספר נפש חיה מהגאון רבי ראובן מרגליות שליט"א [זצ"ל]. ולפי זה יש לפרש דהוקשה לרז"ל קושייתנו למה בתחילה לא הזכיר שמה ואח"כ הזכירה. ותירצו כחילוק המגן אברהם, דכאן לא היה כנהוג אז דנשים היו באהל בפני עצמו, לא באהל האיש, וכדכתיב ברבקה (כד, סד) ויביאה יצחק האלה שרה אמו. דאם כך היה, היה צריך להזכיר בתפילתו שם רבקה, אלא שזה עומד בזוית זה וזה עומדת בזוית זו, כלומר באהל אחד, על כן היה מספיק להעתיר על אשתו סתם ולא הוצרך להזכיר שמה. אך אם אחר כך גם כן היה כתוב ותהר אשתו, לא הייתי יורע זה הדין, אלא הייתי אומר דהסיבה שלא הזכיר שמה היה לפי שסמך על פסוק הקודם שאמר בקחתו את רבקה לו לאשה. על כן לא הזכיר בתחילה כי אם בסוף כדי לרמז אמיתות חילוק המגן אברהם, דלכך לא הזכיר שמה בתחילה לפי שהיו שניהם באהל אחד זה בזוית זה וזו בזוית זה, ודוק כי נכון הוא: (עמ' שפג)

תפילה. וכן אמרו (ברכות ו, ב) לעולם יהא אדם זהיר בתפילת המנחה, שעיקרה מפורש אצל יצחק בלי שום דרשות, והבן: (עמ' שפא)

פלפול. (כה, כא) ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו גוי ותהר רבקה אשתו, יש לדקדק למה בתחילה בתפילה כתיב אשתו בלי להזכיר שמה, ולבסוף בהריון מזכיר רבקה אשתו. ולכאורה הדבר מהופך, דבתחילה צריך להזכיר שמה ואחר כך אנו יודעים כבר ממי מדבר, מספיק לכתוב סתם אשתו. וכי תימא דסמך על פסוק הקודם בקחתו את רבקה, אם כן גם לבסוף יוכל לסמוך על זה, ומה סיים ותהר "רבקה" אשתו. ויש לומר על דרך הפלפול דהנה בגמרא (ברכות לד, א) א"ר חסדא המתפלל אין צריך להזכיר שם החולה דכתיב ויאמר משה אל נא רפא נא לה, ולא הזכיר שם מרים. והקשה המגן אברהם (אורח חיים סימן קיט) דבזהר הקדוש (ו"א קסט, א) על פסוק (להלן לב, יב) הצילני נא מיד אחי מיד עשו, מכאן דמאן דצלי בעי לפרושי מילוי כדקא יאות, עיין שם היטב, דמשמע היפך מדעת רב חסדא בברכות הנ"ל. וחידש לדינא דאם המתפלל ומי שמתפללין עליו נמצאים במקום אחד אין צריך להזכיר שמו. וזהו דברי רב חסדא בגמרא דלמד ממש

"הנני מוסר עוד מודעה שהחלטתי להתפלל בל"נ בכל יום על כל אלה שיעיינו בספר ויגידו בשמי דברי תורה לאחרים שיוושעו מכל צרה שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב" – רבינו בספרו חלק א'

ב

להנצחה ועוד פרטים להתקשר ל office@rabbidg.com